

De vitaliteitscan 2023

1. Beleidsplan wijk

- a. Van welke datum is het laatst vastgestelde beleidsplan?
Het beleidsplan Cirkels van verbondenheid II is vastgesteld in de kerkenraadvergadering van 16-03-22 en heeft betrekking op de periode 2022-2027 .b. In hoeverre acht u het beleidsplan gerealiseerd?
De realisatie is in ontwikkeling
- c. Hoe zou een gast uw gemeente omschrijven?
Een gemeente met een liturgisch profiel, dat wil zeggen aandacht voor verzorgde vieringen zowel in de liturgie als in de uitleg van de Schrift en in de muzikale vormgeving. Een gemeente die met nieuwe werkvormen aantrekkelijk wil zijn voor gezinnen met jonge kinderen. Een gastvrije gemeente die probeert open te staan voor nieuwkomers, bijvoorbeeld in het koffiedrinken na de dienst. Een gemeente met een regionale functie, de bezoekers van de kerkdiensten komen ook van buiten Amersfoort. Een gemeente waar, net als elders, steeds meer een beroep op vrijwilligers gedaan wordt.
- d. Geef in 3 a 4 zinnen aan wat u nodig hebt om ook in de toekomst een aantrekkelijke/levendige gemeente te zijn. Gebruik hierbij als stelling: stel dat u een gemeente bent die helemaal opnieuw moet beginnen, wat zou u dan in ieder geval willen doen ?
Toekomstbestendigheid vereist een in leeftijd evenwichtig opgebouwd ledenbestand (relatief minder ouderen en relatief meer jongeren)

2. Vernieuwing

- a. Welke vormen van vernieuwing heeft u de afgelopen jaren kunnen realiseren? Denk bijvoorbeeld aan beeldprogramma's, sociale media, jongerenwerk.

-De kerkdiensten zijn thuis te beluisteren met beeld en geluid (streaming). Het beeld is toegevoegd in Corona tijd.. Vanaf voorjaar 2023 kunnen ook de diensten in de kapel gestreamd worden.

-De digitale nieuwsbrief verschijnt elke week (in de zomermaanden 1x per 2 weken) en wordt digitaal verstuurd aan een 250 adressen.

-De website is gebruiksvriendelijker gemaakt

-Het luiden van de kerkklok als in de kerk het Onze Vader gebeden wordt.

-Elke eerste zondag van de maand worden in de voorbede in de kerkdienst de namen genoemd van hen die speciale aandacht behoeven.

-Nieuwe aandacht voor kinderen in de kerk. .Met de opgedane ervaring met de Godly play methode werd een plan ontwikkeld en werd met de uitvoering gestart. Elke 14 dagen is er een viering met kinderen in de kapel, waarbij de methode van Godly Play wordt gebruikt. De andere zondag is er Kindernevendienst viering en verlaten de kinderen de kerkzaal en gaan naar een eigen ruimte, nadat ze op het kleed speciale aandacht hebben ontvangen van de voorganger.

-Een fysieke bijeenkomst met ouderen in de adventsperiode waarbij ontmoeting een kernwoord was.

-Vaste groepen zangers werken mee aan de diensten. De in de Coronatijd per week wisselende groepen zangers bleek te arbeidsintensief te zijn en is vervangen door vaste groepen zangers het bergkerkvoocaal ensemble en de schola.

-In oktober 2022 is door de kerkenraad een werkgroep toekomstscenario's gevormd die mogelijke scenario's voor de toekomst van de Bergkerk onderzoekt. Dit met het oog op het emeritaat van ds Van Baardwijk in 2026. De werkgroep rapporteert tussentijds aan de kerkenraad en geeft advies hoe de gemeente te betrekken in de scenario discussie.

- b. Welke vormen zou u willen behouden, ook na Corona?

Streamen van de vieringen in de kerk

Het noemen van de namen in de voorbeden op de eerste zondag van de maand.
Het luiden van de kerkklok onder het bidden van het Onze Vader.
De nieuwe aanpak van de kindervieringen.

- c. Welke vorm/idee zou u op basis van uw ervaringen willen adviseren aan andere wijken?
- Godly Play vieringen
  - Thema-avonden voor ouders over godsdienstige opvoeding kinderen. Samen met andere kerken.
  - Kennismaken met burens van de kerk. Nodig uw burens uit voor een kennismaking

3. Zelf analyse Sterkte/zwakteanalyse

- a. Noem 3 sterke punten van uw wijk.
1. Kwalitatieve erediensten, met verzorgde liturgie en aansprekende preek, versterkt door een verzorgde en bijpassende muzikale vormgeving, met de ene zondag een vaste groep zangers en de andere zondag een kleinere groep, wisselend in samenstelling.
  2. Relatief hoogopgeleide gemeente bestaat uit goede praters en goede denkers, een mooie mix. Het ontbreken van voldoende 'doeners' is sinds de vitaliteitscan van 2021 gecompenseerd door het bemensen van een klusgroep en de tuingroep, die de tuin heeft vernieuwd.
  3. Op een breed scala kunnen mensen worden ingezet. Bij gerichte benadering lukt het om mensen voor een klus te krijgen
- b. Noem 3 zwakke of te verbeteren punten van uw wijk.
- 1 Invullen van de wijkfunctie.
  - 2 Jongere generatie is in geringe mate aanwezig/ betrokken
  - 3 Fin. Situatie. Oudste gemeenteleden leveren grootste financ. bijdrage. Zet de positieve ontwikkeling dat de 40-50 jarigen het laatste jaar meer zijn gaan bijdragen aan Kerkbalans zich voort?.
- c. Noem 3 bedreigingen die U ziet waardoor uw beleid niet succesvol zou kunnen zijn
1. . Vergrijzende gemeente. Lukt het ons de jongere generaties te blijven betrekken? Lukt het ons om voldoende vrijwilligers aan te boren?
  2. Mondigheid van de gemeente, waarin verschillende stromingen zijn. Draagvlak voor beslissingen verbreden.
  3. In de periode van de Corona pandemie zijn . fysieke bijeenkomsten weggevallen. Welke invloed heeft dat op de betrokkenheid?
- d. Noem 3 kansen die U ziet om uw beleid succesvoller te laten zijn.
1. Verdere professionalisering van het vrijwilligerswerk (van traditionele inhoud naar moderne inhoud, met afgebakende, duidelijke taken.
  - 2 Communicatie: een modern eigentijds beeld van de Bergkerk neerzetten
  3. Organiseren van bijeenkomsten met gemeenteleden om draagvlak voor beslissingen te verbreden.

4. Speerpunten gericht op uw leden (in trefwoorden; we vragen geen beschrijving)

- a. Hoe geeft u het pastoraat vorm binnen uw wijkgemeente?
- Werkgroep pastoraat: (predikant, 2 pastorale ouderlingen, coördinator pastoraat (gemeentelid), bezoeker/vrijwilligers (Omzien naar elkaar ONE) en pastorale zorggroep
- b. Hoe geeft u vorm aan de eredienst en aan vorming en toerusting?
1. Eredienst: predikant, cantor organist, werkgroep eredienst (gemeenteleden, voorz. Kerkenraadslid), lectoren en zangers
  2. Toerusting: Jaarlijkse Bergrede, voorbereid door werkgroep. "Onder de Vijgenboom" voorbereid door predikant en project predikant (beperkte aantal uren).
- c. Hoe geeft invulling aan uw diaconale taak?

1. Diaconaat: beperkt aantal wijkdiakenen. Advisering door diaconale werker van Centrale Diaconie. Uitdaging is om zicht te krijgen op het leed in de wijk.
  2. Nieuw diaconaal initiatief is het House of Joy, een inloophuis voor vluchtelingen
2. Grote groep diaconale medewerkers die relatief zelfstandig te werk gaan.
  3. Momenteel een (her)bezinning op: kerntaken van het diaconaat.
- d. Op welke wijze houdt u contact met uw leden? In hoeverre zet u daarbij sociale media in en bent u tevreden over deze inzet?
- Wekelijkse nieuwsbrief op papier en digitaal bij kerkleden thuis, die zich hiervoor hebben opgegeven (250) en de website.. Zowel de nieuwsbrief als de website zijn beiden belangrijke media in het contact met de leden. Sinds begin 2021 worden ook van Twitter en Face Book gebruikt, welke media worden beheerd door een gemeentelid. De belangstelling ervoor is beperkt, maar belangrijk om mensen zonder kerkelijke achtergrond te informeren over activiteiten van de Bergkerk. . Daarentegen zijn er onmisbare app groepen op de verschillende werkterreinen en doelgroepen zoals de appgroep voor ouders van jonge kinderen, de appgroep voor jongeren,.

5. Presentie in de wijk en de stad.

- a. Wat betekent presentie in de wijk voor uw wijkgemeente en hoe geeft u dit vorm?
- Activiteiten voor kinderen in het AZC (“De gezelligheid”) door vrijwilligers Bergkerk. Aanwezig zijn in verpleeghuis door jongeren R 15. Verhuren van ruimte aan groepjes in de wijk (ouderengym). Stimuleren van ontmoetingsochtenden in de wijk en ruimte beschikbaar stellen (diaken Josien en Annelies), Flyeren in de buurt voor incidentele activiteiten als een vastenmaaltijd. Flyeren in 2 nieuwe buurten Amersfoort Buiten en de wijk Ligtenberg (in samenwerking met de Ansfiduskerk). Organiseren van een kennismaking voor nieuwe buurtbewoners met de Bergkerk.
- Het organiseren van de Spel en Spuldag op 1 oktober is naast een gemeentehappening ook een buurtgebeuren.
- Samenwerking met Indebuurt033 via Kerken in Zuid.
Oprichting House of Joy op terrein van AZC. Presentie –inloophuis- voor vluchtelingen op terrein van AZC
- b. Wat betekent presentie in de stad voor uw wijkgemeente en hoe geeft u dit vorm?
- Ondersteunen en denken mee in het werk van de stadspredikant. De stadspredikant wordt regelmatig uitgenodigd in de Kerkenraad.. Verschillende gemeenteleden zijn vrijwilliger in het werk van de stadspredikant
- c. Welke mogelijkheden zijn er in uw wijk om te bevorderen dat hulpbehoevenden de diaconie weten te vinden?
- Goede contacten met de voedselbank, vergemakkelijken de verwijzing naar de voedselbank
Hulpvragen worden vanuit de centrale diaconie verdeeld naar wijken
Er zijn contacten gelegd met Indebuurt033. Het is een uitdaging om de diaconie present te stellen via nieuwsbrief, website en kerkdiensten (voorbeden en collectedoeleinden) .
- d. In hoeverre heeft uw wijk contacten met of is er samenwerking met andere kerkelijke partners (bijvoorbeeld andere kerkverbanden, migrantenkerken). Heeft u ook contacten en of samenwerking met partners buiten de kerk?
- Deelnemers aan de Bergrede zijn afkomstig uit het hele land. Hetzelfde geldt voor de deelnemers aan het symposium van “Onder de Vijgenboom”. Het starten met Vrienden van de Bergkerk is een middel om een relatie op te bouwen met belangstellenden voor het werk van de Bergkerk
- Contacten met de Ansfidusgemeente, de Lutherse Zwaan, Oud-Katholieke kerk, GGZ, Voedselbank. Meerdere maatschappelijke organisaties zijn vaste huurders. De Bergkerk is ook stemlokaal bij verkiezingen.

6. Rol en status gebouw. Bent u tevreden over de indeling en uitstraling van het gebouw voor het gebruik voor uw eigen leden ?

We zijn blij met de Bergkerk en met de plek van het gebouw in Amersfoort.

De Bergkerk is een gebouw van ca 70 jaar oud met een kenmerkende uitstraling en indeling. In de loop der tijd zijn er verschillende aanpassingen uitgevoerd. In het algemeen koesteren we de kerk en de kapel met ramen gemaakt door Taize broeders.

Momenteel vindt er veel verhuur plaats door de week en op zaterdag. De verhuur van zalen/zaaltjes stelt andere eisen aan het gebouw dan toen de kerk gebouwd werd. Voor een deel is dat in de loop van de tijd aangepast.

Bent u tevreden over de indeling en uitstraling van het gebouw in het kader van de presentie naar de wijk. Denk daarbij ook aan diaconale activiteiten.

Voor diaconale activiteiten als maaltijden leent de kerk door zijn ligging in het Bergkwartier zich minder. Echter begin dit jaar vond er een concert plaats met koffie voor mensen met weinig geld, dat goed bezocht is.

Duurzaamheid is belangrijk en 2030 komt snel dichterbij. Welke maatregelen zou u willen doorvoeren om de duurzaamheid van het gebouw te verhogen. Voor deze vraag heeft het College van kerkrentmeesters een driemanschap gevraagd om alle wijken te bezoeken en samen met de betrokkenen te kijken wat de mogelijkheden zijn.

De kerkenraad vindt duurzaamheid belangrijk. De kerkrentmeester met duurzaamheid in de portefeuille heeft al actie ondernomen in het aanschaffen en installeren van een nieuwe CV installatie. Verder wordt er een duurzaamheidsplan ontwikkeld. De temperatuur in de kerkzaal is enkele graden lager dan voorheen.

7. Bijdrage PGA

- a. Op welke wijze draagt u bij aan de missie en visie van de Protestantse Gemeente Amersfoort?

De WK Bergkerk is vertegenwoordigd in de AK (ambtsdrager) en in het moderamen van de AK (predikant) Verder zijn leden van de Bergkerkgemeente betrokken in de centrale Organen als secretaris dan wel als lid (College van KRM) of als penningmeester (College van Diakenen)

- b. Hoe geeft u vorm aan de ondersteuning van het project Stadsdominee?

Zie beantwoording vraag 5b.

- c. In hoeverre werkt U samen met één of meer andere wijken van de PGA?

Met de Fonteinkerk in het organiseren van twee avonden over geloofsopvoeding voor ouders van jonge kinderen. Verder neemt de Bergkerk deel aan het overleg van de kerken van Zuid, dat na de Corona-periode weer is opgestart.

8. Voldoende en gekwalificeerd kader

- a. Kerkordelijk ligt vast wat de minimale omvang van de kerkenraad is als kader van een wijkgemeente (7 leden plus predikant). Dit is van belang voor de organisatiekracht van de wijk. Wat is de omvang en samenstelling van de wijkkerkenraad, verdeeld over de ambten?

De wijkkerkenraad bestaat uit 19 leden plus de predikant. De kerkenraad bestaat uit 9 ouderlingen (pastoraal en met bijzondere opdracht), 4 ouderling-kerkrentmeesters (waarvan 1 vacature en 1 vervuld door kerkrentmeester zonder ambtelijke bevestiging) en 6 diakenen, waarvan op dit moment 2 vacatures.

- b. Is in uw beleving de kwaliteit van het kader voldoende om de wijkgemeente te kunnen besturen?

De kerkenraad bestaat uit gekwalificeerde, betrokken en geïnspireerde ambtsdragers. Die met elkaar een goed team vormen om de wijkgemeente te besturen.

- c. Gegeven ook de beleidsdiscussie bij punt 1 en 2, overweegt u in dat kader andere bestuursmodellen ?

Op dit moment niet.

9. Gezonde financiën

A .Bespreek de meerjarenraming voor uw wijk voor de komende acht jaar. Dit is een raming bij ongewijzigd beleid en voor sommige wijken een technische ingreep om binnen de financiële kaders te blijven (zie de toelichting op de meerjarenraming). Geef aan welke uitdagingen u op basis van deze raming qua beleid van uw wijk ziet.

De meerjarenraming is gebaseerd op aannames. Het is dan ook niet geheel verwonderlijk dat de realiteit een andere is, zoals de cijfers over 2022, die een ander (positiever) beeld laten zien. In de afgelopen jaren hebben de kerkrentmeesters kritisch gekeken naar de kosten en deze waar mogelijk verminderd. Daarnaast is een belangrijke reden voor het meer positieve beeld gelegen in de verhuur van ruimten en verkoop van consumpties, maar ook in de inspanningen om de opbrengsten van de Actie Kerkbalans te verhogen. De opbrengsten hiervan laten een stijgende lijn zien. Hierdoor is het mogelijk geworden dat we in 2022 ruim € 45.000,- aan de algemene reserve hebben kunnen toevoegen.

b.Wat is de omvang van de wijkreserve? Is dit, naar het oordeel van de wijk, voldoende om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen? De omvang van de wijkreserve kunt u ontlennen aan de meerjarenraming 2023-2030. In hoeverre maakt u gebruik van externe bronnen om uw financiën te verbeteren. Denk hierbij aan fondsen die bij projecten een bijdrage willen leveren of aan crowdfunding.

Dankzij de stijging van de algemene reserve en de verwachting dat ook over 2023 een substantieel bedrag aan de algemene reserve kan worden toegevoegd is deze naar het oordeel van de kerkrentmeesters voldoende om tegenvallers op te vangen. Dit komt mede omdat de voorziening groot onderhoud ruim voldoende is om enkele grote projecten te financieren. Tegen de achtergrond van het feit dat de Bergkerk tot nu toe maar weinig externe bronnen heeft aangeboord, stemt de ontwikkeling van de wijkreserve tot tevredenheid

10. Ontwikkeling ledenaantallen

- a. De ontwikkeling van het aantal leden sedert 2010 is van belang. Deze cijfers worden ontleend aan de ledenadministratie. Zie de bijgevoegde cijfers van de ledenadministratie. Op basis van de ledenontwikkeling van 2010-2022 is deze doorgetrokken naar eind 2027.
- b. Deelt u de verwachting van het aantal leden per eind 2027 of ziet u redenen waarom u verwacht meer leden dan wel juist minder leden te hebben?

Als we kijken naar de ledenontwikkeling vanaf 2017 tot en met 2022 zien we dat de gemiddelde afname van het aantal leden beperkt is tot gemiddeld 1.63 % en daarmee in positieve zin afwijkt van de initiële ramingen. Daaruit kunnen we in elk geval afleiden dat het doortrekken van de cijfers over een langere periode een grote marge van onzekerheid heeft. De demografische kenmerken van het ledenbestand van de Bergkerk laten echter wel zien dat de ontwikkeling van het ledenaantal onze aandacht moet hebben en dat het binden van jongere generaties aan de gemeente noodzakelijk is.

Kerkenraad 19-04-2023

Scriba MB